

MODEL INNOWACJI PN

„Streetworking na rzecz niepełnosprawnych”

1. Obszar innowacji

W tym miejscu należy opisać, czego innowacja dotyczy: współpracy z pracodawcami, mobilności osób niepełnosprawnych, nowych narzędzi pracy z niepełnosprawnymi – zgodnie z zapisami specyfikacji innowacji – maks. 1000 znaków ze spacjami.

Innowacja dotyczy zastosowania dotychczasowej metody streetworkingu w aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Metoda streetworkingu obecnie jest stosowana w celu aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby bezrobotne, uzależnione od narkotyków, bezdomne). Metoda ta opiera się na pracy w środowisku osób, do których streetworker stara się dotrzeć bezpośrednio (nie występuje tu założenie przymusowego dokonywania zmian w ich środowisku). Streetworkerzy nazwani są „pedagogami ulicy” dążą do umocnienia szacunku ludzi wobec samych siebie oraz do prowadzenia swoich podopiecznych do pełnego udziału w społecznym życiu. W tym wypadku celem staje się wsparcie i pomoc osobom, które o pomoc nie proszą poprzez edukację nieformalną, prewencję bezpośrednią, ograniczenie ryzyka pogłębiania się wykluczenia, które są głównymi zasadami. Metoda streetworkingu była testowana w ramach IW EQUAL – projekt A0532 przy czym skierowana była do osób bezdomnych, ale nigdy nie była stosowana wobec osób z niepełnosprawnościami.

Przygotowany do pracy streetworker będący także osobą z niepełnosprawnościami dociera do osób niepełnosprawnych i pracuje z nimi oraz ich środowiskiem w celu podjęcia aktywizacji zawodowej. Streetworker tworzy pewnego rodzaju siatkę powiązań wokół osoby niepełnosprawnej umożliwiając jej w ten sposób podjęcie decyzji o rozpoczęciu aktywizacji zawodowej. W przypadku podjęcia takiej decyzji podejmuje współpracę z rodziną i otoczeniem osoby aktywizowanej, jak również pracodawcami w najbliższym otoczeniu, tak aby zoptymalizować ścieżkę wsparcia i doprowadzić do zatrudnienia aktywizowanej osoby niepełnosprawnej.

2. Dane autora innowacji

1	Nazwa /Nazwa grupy	Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna ARTE
2	Adres siedziby	Bielawa 58-260, ul. Nowobielawska 5
3	Dane kontaktowe (telefon, adres e-mail)	ideal1@post.pl
4	Strona www, profil na portalach społecznościowych	Facebook -> Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna ARTE

3. Użytkownicy innowacji

*W tym miejscu należy opisać, kto może zostać użytkownikiem innowacji, jakie podstawowe cechy powinien posiadać potencjalny użytkownik i kto był użytkownikiem na etapie testowania.
(maks. 800 znaków).*

Innowacja adresowana jest do następującego katalogu użytkowników – czyli instytucji, osób, podmiotów, które mogłyby wdrożyć wypracowane rozwiązania innowacji. Użytkownikami innowacji mogą być zatem:

- podmioty działające na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami. Stowarzyszenia zrzeszające osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz podejmujące działania na rzecz ich aktywizacji zawodowej i społecznej. Fundacje posiadające w celach statutowych działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami

W zasobach każdego podmiotu, który chciałby być użytkownikiem innowacji muszą być osoby, które posiadają predyspozycje osobiste i zawodowe do funkcji streetworkera, czyli:

- reprezentować typ społeczny (diagnoza zawodowa –wykonana przez doradcę zawodowego)
- być osobą w wysokim stopniu komunikatywną
- być osobą posiadającą wiedzę z zakresu rynku pracy, instrumentów aktywizacji osób niepełnosprawnych w stopniu min. podstawowym

- być osobą niepełnosprawną – jest to dodatkowy atut pozwalający na dotarcie do grona osób niepełnosprawnych oraz możliwości podejmowania działań na ich rzecz (opcjonalnie)
- posiadać min. 1 doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi w różnych obszarach np. spotkania, szkolenia, doradztwo, animacja środowiska osób niepełnosprawnych.

Uwaga !

Najlepszym rozwiązaniem jest przygotowanie do funkcji streetworkera osoby z zespołu organizacji, jeżeli to możliwe. Innym rozwiązaniem jest podjęcie współpracy z osobą na zasadach komercyjnych co może powodować trudności z jej finansowaniem.

Podczas realizacji innowacji innowator wyłonił w drodze diagnozy doradcy zawodowego i psychologa 2 osoby, które spełniały wymagane kryteria. Osoby te następnie zostały przygotowane do funkcji streetworkera – szkolenie poszerzające ich wiedzę oraz wyposażające ich w dodatkowe kompetencje związane z wykonywaniem tej funkcji. Osoby te dodatkowo posiadały stopień niepełnosprawności w stopniu lekkim i umiarkowanym.

4. Odbiorcy innowacji

W tym miejscu należy opisać, do jakich konkretnie odbiorców innowacja jest skierowana. Proszę opisać cechy wyróżniające odbiorców/potencjalnych odbiorców od pozostałych grup. Proszę opisać, jakie narzędzie/narzędzia do odbiorców zostały zastosowane. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Innowacja skierowana była do dwóch grup odbiorców:

- a. Grupa nr 1 – 2 ON , które zostali przygotowani do roli w streetworkera (wyłoniono dwie osoby, jedna osoba brak kończyny górnej, druga osoba ze stopień niepełnosprawności lekkim).
- b. Grupa nr 2 – 6 ON, które zostały objęte usługami pracy środowiskowej przez streetworkera (osoby na zasiłku socjalnym, wykluczone społecznie, niepełnosprawne, niezdolne do pracy, borykające się z uzależnieniami, bezdomnością)

W przypadku osób przygotowujących do roli streetworkera ważne są następujące elementy:

- Ocena predyspozycji zawodowych wykonanych przez doradcę zawodowego tj:
 - znajomość rynku pracy,
 - znajomość funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami,
 - znajomość potrzeb i obaw pracodawców.
 - Wykazywanie cech typu społecznego na poziomie min. 60 %
- Ocena predyspozycji osobistych wykonanych przez psychologa tj:
 - motywacja,
 - komunikatywność,
 - empatia,
 - umiejętność rozwiązywania konfliktów,
 - otwartość

W przypadku osób niepełnosprawnych objętych usługami środowiskowymi streetworkera ważne jest aby:

- osoby charakteryzowały się wysokim stopniem oddalenia społecznego (osoby z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności, długotrwale bezrobotne, bezdomne)

Rolą streetworkera jest wypracowanie sobie strategii identyfikacji i docierania do potencjalnych osób wymagających aktywizacji zawodowej i społecznej. Ważna jest tutaj znajomość lokalnego rynku, umiejętność rozmów z otoczeniem, umiejętność przekonywania i motywowania do podejmowanych działań. Streetworker musi budzić zaufanie, mieć autorytet wśród środowiska lokalnego, posiadać umiejętność tworzenia sieci powiązań sprzyjających aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych objętych usługami środowiskowymi.

5. Skrócony opis innowacji

W tym miejscu należy opisać, na czym polega innowacja, czym testowane rozwiązanie różni się od praktyki dotychczas stosowanej w Polsce. (min. 800 znaków, maks. 1200 znaków)

Streetworking (praca prowadzona na ulicy, pedagogika ulicy) stanowi przykład metody „outreach” (wyjście - sięganie - poza - do), czyli pracy poza instytucjami, w środowisku przebywania klienta. Jest to innowacyjna forma pracy socjalnej, która stała się ostatnio popularną w zinstytucjonalizowanej pomocy państwa nad osobami zmarginalizowanymi. Metoda ta, poprzez swoje zindywidualizowanie, ukierunkowanie na zasoby i potrzeby klienta, a także elastyczność i niezinstytucjonalizowanie, umożliwia pomaganie ludziom dotychczas izolowanym, odrzucanym i niezauważanym. Pozwala na docieranie ze wsparciem do wielu grup społecznych, m.in. prostytutek, dzieci, młodzieży, narkomanów, osób bezdomnych – w miejscach ich przebywania (ulicach, klubach, wybranych dzielnicach miast). Innowacja polega na zastosowaniu tej metody w zakresie aktywizacji zawodowej osób z niepełnoprównościami. Zakłada przygotowanie do funkcji streetworkera osób niepełnosprawnych posiadających odpowiednie predyspozycje zawodowe i osobiste oraz podjęcie przez nich działań opartych o metodę streetworkingu w celu dotarcia do osób niepełnosprawnych, określenie ich potrzeb, możliwości, barier w procesie aktywizacji zawodowej. Opracowanie planu działania włączającego w ten proces najbliższe otoczenie, jak również środowisko pracodawców. Innowacja zakłada zbudowanie przez streetworkera siatki powiązań sprzyjających aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych objętych pracą środowiskową, pracę w jego znanym środowisku, tak aby w jak najmniejszym stopniu narażać go na stres związany ze zmianą przy jednoczesnej kontynuacji zaplanowanego procesu.

6. Produkt/Produkty innowacji oraz jego/ich elementy składowe

W tym miejscu należy opisać, czym jest produkt innowacji oraz co składa się na produkt innowacji. (maks. 1000 znaków)

Model - Podręcznik posiadający praktyczne wskazówki w zakresie przygotowania streetworkerów, wykorzystania metody pracy streetworkerów do pracy z ON oraz jego środowiskiem i najbliższym otoczeniem w celu podjęcia zatrudnienia wraz z uwagami dla potencjalnych użytkowników.

7. Jakościowy opis produktu/ów innowacji oraz elementów składowych (Załącznik nr 1 – Produkt)

8. Opis problemu, na który innowacja odpowiada

W tym miejscu należy opisać, jaki konkretny problem innowacja rozwiązuje. W jaki sposób i na ile na etapie testowania udało się zniwelować problem (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami).

Innowacja ta odpowiada na problem jakim jest nie tylko niechęć, ale również obawy osób niepełnosprawnych oraz ich otoczenia do podejmowania zatrudnienia oraz ich niski poziom wiedzy wśród dotyczący możliwości podejmowania zatrudnienia (zwłaszcza wśród osób pobierających świadczenia- nie poszukują one innego rozwiązania i wsparcia instytucjonalnego). Ich obawy dotyczą przede wszystkim utraty otrzymywanych świadczeń. ON pobierające świadczenia uważają, że lepiej mieć mniej, ale pewnych środków niż podejmować ryzyko zatrudnienia i utraty tych świadczeń. Ponadto ON często borykają się z brakiem dostępu do wiedzy o możliwym zatrudnieniu, nie znają osób ze swojego otoczenia, które podejmują zatrudnienie, nie są też często przygotowani do jej podjęcia pod względem mentalnym.

Brakuje im również podstawowej wiedzy o sposobach szukania zatrudnienia i rozmawiania z pracodawcami. Właśnie dlatego ważne jest stopniowe przełamywanie barier wśród ON tak aby same wraz ze swoim najbliższym środowiskiem dojrzały do decyzji podjęcia zatrudnienia oraz przełamywały tkwiące w nich bariery. Osoba streetworkera w postaci osoby z niepełnosprawnościami będzie pracować z wybranymi ON i ich środowiskiem tak aby stopniowo dochodzić do sytuacji, w której znajdzie się przestrzeń do odłożenia obaw a znajdzie na poszukiwanie aktywności zawodowej. Może się okazać, że w najbliższym osiedlowym sklepie

znajdzie się praca przy prostych zadaniach dla osoby niepełnosprawnej na pół etatu, może spółdzielnie mieszkaniowe znajdą przestrzeń do pracy dla ON lub też najbliższy sąsiad, który prowadzi firmę zaproponuje ON zatrudnienie. Praca w środowisku trudniejsza lecz bardziej efektywna – angażuje lokalne zasoby, nie wyrywa gwałtownie ON ze swojego środowiska, a w którym czuje się bezpiecznie – dzieje się to stopniowo a końcowy efekt następuję w za zgoda wszystkich i nie powoduje zbędnych konfliktów.

9. Opis spodziewanego efektu zastosowania produktu

W tym miejscu należy opisać jaki konkretny problem innowacja rozwiązuje. W jaki sposób i na ile n użytkownik i odbiorca – po zastosowaniu omawianej innowacji. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Innowacja rozwiązała problem dużej bierności osób niepełnosprawnych i długotrwale bezrobotnych, ich zamknięcia w domach, przyzwyczajenia do codziennych rytuałów, strachu przed jakąkolwiek zmianą w życiu. Innowacja przyczyniła się także do zmiany postrzegania procesu aktywizacji zawodowej przez najbliższe otoczenie osób niepełnosprawnych. Niejednokrotnie strach przed pracą był spowodowany strachem o utratę posiadanych świadczeń. Ponadto istniało w nich przeświadczenie, że do niczego się nie nadają, a otoczenie jest do nich wrogo nastawione. W ramach innowacji usługami streetworkera objętych zostało 6 osób z niepełnosprawnościami ruchowymi w stopniu umiarkowanym. Były to osoby utrzymujące się z rent i nigdy nie pracowały. Na jednego streetworkera przypadały 3 osoby niepełnosprawne podlegające aktywizacji. Czas pracy streetworkera ze środowiskiem to 4 miesiące. Wypracowane efekty:

- ON objęci aktywizacją zawodową i społeczną zwiększyli swój poziom samooceny
- ON podjęli starania o dokonanie zmiany w swoim życiu poprzez częstszy udział w spotkaniach z otoczeniem- np. spotkania z potencjalnymi pracodawcami, analiza zasobów – umiejętności, możliwości pracy itp.
- Zwiększył się poziom integracji z najbliższym otoczeniem, co spowodowało wzrost zainteresowania ich sytuacją oraz umiejętnościami przez potencjalnych pracodawców
- Streetworkerzy wykorzystali w praktyce nabyte podczas procesu przygotowawczego umiejętności oraz mieli możliwość porównania swojego przygotowania do rzeczywistych potrzeb otoczenia, z którym pracowali.

- 2 ON spośród 6 aktywizowanych podjęło działania w celu znalezienia zatrudnienia: przygotowało dokumenty aplikacyjne, odbyło 2 rozmowy kwalifikacyjne u pracodawców z najbliższego otoczenia oraz dopowiedziało na 2 ogłoszenia o pracę. Były to osoby posiadające kwalifikacje zawodowe, które były aktualne na moment poszukiwania zatrudnienia. W pozostałych przypadkach, konieczne było uzupełnienie wykształcenia i zdobycie kwalifikacji.

10. Opis zasobów niezbędnych do wdrożenia produktów przez potencjalnych użytkowników (zaplecze techniczne, kadra, status prawny etc.)

W tym miejscu należy opisać, jakimi zasobami powinien dysponować potencjalny innowator. W polu należy uwzględnić zarówno zasoby osobowe jak i potencjał techniczny. Np. kadra – wykształcenie doświadczenie, inne umiejętności, czy powinna być wcześniej przeszkolona i przez kogo; w opisie potencjału technicznego – uwzględnienie dostępności dla ON. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Zasoby kadrowe:

- Doradca zawodowy posiadający min. 2 letnie doświadczenie w zakresie oceniania predyspozycji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dodatkowym atutem jest znajomość problemów osób niepełnosprawnych oraz doświadczenie w ich diagnozowaniu.
- Psycholog posiadający min. 2 letnie doświadczenie w ocenie predyspozycji osobistych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dodatkowym atutem jest znajomość problemów osób niepełnosprawnych oraz doświadczenie w ich diagnozowaniu.
- Streetworker - Musi to być osoba otwarta, komunikatywna, znająca procesy i mechanizmy aktywizujące, konsekwentna, wrażliwa, umiejąca rozwiązywać konflikty, wspierająca. Najlepszy efekt zostanie osiągnięty jeżeli streetworker również będzie osobą niepełnosprawną. Wywołuje to efekt solidarnościowy i wyraża argumenty osób aktywizowanych, że osoby niepełnosprawne nie mogą podejmować zatrudnienia.

Zasoby techniczne:

- Sala lub pomieszczenie do przeprowadzenia szkolenia dla streetworkerów wyposażona w stół, krzesła, rzutnik multimedialny, ekran. Dobrym rozwiązaniem jest także przestrzeń do zajęć praktycznych – warsztatowych zaplanowanych w ramach szkolenia.
- Pomieszczenie do spotkań i streetworkerów w celu wymiany doświadczeń, metod pracy oraz gromadzenia dokumentacji z prowadzonego procesu aktywizacji.

11. Opis działań niezbędnych do wdrożenia produktu

W tym miejscu należy opisać, jakie działania powinni wdrożyć potencjalni użytkownicy, żeby wdrożyć innowację. Działania należy opisać w sposób chronologiczny, z uwzględnieniem parterów niezbędnych do wdrożenia innowacji, ewentualnego podziału zadań i czasu, który jest niezbędny do realizacji każdego z kroków. Np. w przypadku szkoleń – program, czas, ewentualny koszt, wymagania wstępne, kto ewentualnie może przeprowadzić. (min. 2000 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

1.	Ocena gotowości i predyspozycji kandydatów/ek do pełnienia funkcji streetworkera aktywizującego ON	<p>1. Ocena przez doradcę zawodowego następujących obszarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajomość rynku pracy, • znajomość funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, • znajomość potrzeb i obaw pracodawców. • Prezentowany typ zawodowy <p>Przewidywany czas spotkania – 2 godziny.</p> <p>2. Ocena predyspozycji przez psychologa. Badane będą m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> • motywacja,
----	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • komunikatywność, • empatia, • umiejętność rozwiązywania konfliktów , • otwartość itp. <p>Przewidywany czas spotkania – 2 godziny</p>
2.	Przygotowanie do funkcji streetworkera – szkolenie	<p>Czas trwania – 80 godzin</p> <p>Program: 10 bloków tematycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 bloki - zagadnienia teoretyczne dot rynku pracy i technik aktywizacji zawodowej natomiast • 8 bloków poświęconych technikom pracy streetworkera tj: budowania zaufania w środowisku, wspierania w podejmowaniu decyzji, przełamywaniu barier ON, współpracy ze środowiskiem ON w celu podjęcia aktywizacji zawodowej. Zajęcia te prowadzone będą metodami warsztatowymi jak również zaplanowane zostaną zajęcia praktyczne – tzw. zadania domowe tak aby jak najlepiej przygotować każdą osobę do tej funkcji.
3.	Praca w środowisku ON działania streetworkingowe	<p>Działania streetworkingowe realizowane s w oparciu o przygotowany wspólnie z ON plan. Praca streetworkera polega na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. zbudowaniu zaufania w środowisku aktywizowanym b. określeniu barier ON jak również jego środowiska stojących na drodze aktywizacji zawodowej c. zbudowanie dobrych relacji z otoczeniem ON w celu

	<p>wzmocnienia oddziaływania działań aktywizacyjnych</p> <p>d. Identyfikacji możliwych miejsc zatrudnienia ON w najbliższym otoczeniu</p> <p>e. wypracowanie z ON i jego otoczeniem planu aktywizacji zawodowej</p> <p>f. Współpraca z lokalnymi pracodawcami w celu umożliwienia stworzenia miejsca pracy dla ON w jego najbliższym otoczeniu</p> <p>g. kojarzenie ON i pracodawców w celu podjęcia zatrudnienia</p> <p>Na etapie pracy środowiskowej należy zapewnić streetworkerom wsparcie doradcze i mentorskie w celu wzmocnienia ich potencjału tak aby działania w środowiskach były bardziej efektywne. Wsparcie to ma także przeciwdziałać wypaleniu streetworkerów, spadku motywacji spowodowanej trudnymi sytuacjami, podjęciu działań korygujących w przypadku trudności w prowadzeniu działań aktywizacyjnych. Wsparcie to powinno być realizowane przez psychologa – coacha lub superwizora w wymiarze ok. 10 godzin na streetworkera.</p>
--	---

12. Szacunkowa kalkulacja nakładów finansowych niezbędnych do wdrożenia produktów

Obejmuje wszystkie etapy. (min. 2000 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Diagnoza kandydatów na streetworkerów – wynagrodzenie doradcy zawodowego i psychologa. Średnia cena rynkowa za 1 godzinę pracy wynosi ok. 100 zł . Zatem diagnoza 1 osoby przez dwóch specjalistów wynosić będzie min. 400 zł

Przygotowanie do funkcji streetworkera:

1. Wynagrodzenie trenera - 80 godzin x średnio 80 zł = 6400 zł
2. Poczęstunek dla uczestników – 10 dni szkoleniowych x śr 15 zł = 150 zł / osoba

Działania środowiskowe – praca z ON

1. Wynagrodzenie streetworkera – średnio 20 godzin miesięcznie na osobę x średnio 60 zł brutto = 1200 zł brutto na osobę. Przy 3 osobach aktywizowanych jest to koszt miesięcznie 3600 zł brutto.

2. Wsparcie mentorskie dla streetworkerów – wynagrodzenie psychologa, coacha lub superwizora – stawka za 1 h o min. 100 zł - min. 2 spotkania wspierające x 2 godziny = 400 zł na osobę

Całkowity koszt wdrożenia innowacji – przy założeniu że będzie to jeden streetworker i pracować będzie 6 miesięcy wynosi – 28950 zł.

13. Opis korzyści i zagrożeń ze stosowania innowacji a także sposoby niwelowania zagrożeń

W tym miejscu należy opisać, jakie korzyści mogą uzyskać innowatorzy ze stosowania innowacji. Korzyści mogą dotyczyć i grup odbiorców, i użytkowników (jak mniejsze koszty aktywizacji, szybsza metoda etc. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Korzyści	Zagrożenia
<p>- zatrudnienie w charakterze streetworkera osób z niepełnosprawnościami, które będą bardziej wiarygodne i skuteczne w aktywizacji zawodowej niż osoby pełnosprawne</p> <p>- praca w środowisku na zasobach aktywizowanego ON oraz jego otoczenia.</p>	<p>- trudność w znalezieniu ON spełniających wymogi na stanowisku streetworkera. Streetworker musi posiadać wiele cech osobistych umożliwiających mu wejście w środowisko i prowadzenie działań aktywizujących. Musi to być osoba otwarta, komunikatywna, znająca procesy i</p>

<p>Możliwość wypracowania sposobu wejścia na rynek pracy opartego na lokalnych zasobach</p> <p>-trwalsze rezultaty procesu aktywizacji zawodowej wynikającej z systematycznej pracy w środowisku ON i wspólne wypracowanie z nim planu wejścia na rynek pracy, jak również oparcie procesu aktywizacji o wewnętrzne przekonanie ON o konieczności podjęcia działań aktywizujących</p> <p>- stosunkowo niskie koszty innowacji i łatwa przenaszalność.</p>	<p>mechanizmy aktywizujące, konsekwentna, wrażliwa, umiejąca rozwiązywać konflikty, wspierająca.</p> <p>- możliwy brak zainteresowania potencjalnych użytkowników zastosowaniem tej metody jako długotrwałej choć przynoszącej lepsze efekty</p>
---	--

Załącznik nr 1

1. Ocena gotowości i predyspozycji kandydatów/ek do pełnienia funkcji streetworkera aktywizującego ON

- a) Rozmowa z doradcą zawodowym posiadającym min. 2 letnie doświadczenie w zakresie oceniania predyspozycji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym . Ocena następujących predyspozycji:
- a. znajomość rynku pracy,
 - b. znajomość funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami,
 - c. znajomość potrzeb i obaw pracodawców.
 - d. Prezentowany typ zawodowy

Na każdego kandydata/tkę przeznaczone zostaną 2 godziny. Jest to czas optymalny na przeprowadzenie części diagnostycznej oraz części analitycznej wraz z podaniem wyników i opracowaniem opinii.

Wykorzystane narzędzia diagnostyczne:

- „Test preferencji i predyspozycji zawodowych”,
- „Ankieta skłonności zawodowych” wg. J. Woronieckiej,
- „Test osobowości wg. Hollanda” o
- Rozmowa doradcza.

Zawody z tej grupy wymagają z reguły umiejętności łatwego nawiązywania kontaktu z ludźmi, wskazane są również między innymi takie cechy, jak:

- pogodne usposobienie,
- zdolność do przystosowywania się do innych,
- wyrozumiałość,
- takt,

- życzliwość,
- uczciwość,
- otwartość,
- cierpliwość,
- odporność na stres
- dyskrecja,
- rozwaga
- opanowanie.

Streetworking jest pracą niezwykle trudną, jest wyzwaniem wymagającym dużych umiejętności i kwalifikacji osobowościowych.

- b) Rozmowa z psychologiem posiadającym min. 2 letnie doświadczenie w ocenie predyspozycji osobistych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym . Ocena następujących cech:
- a. motywacja,
 - b. komunikatywność,
 - c. empatia,
 - d. umiejętność rozwiązywania konfliktów ,
 - e. otwartość itp.

Na każdego kandydata/tkę przeznaczone zostaną 2 godziny. Jest to czas optymalny na przeprowadzenie części diagnostycznej oraz części analitycznej wraz z podaniem wyników i opracowaniem opinii.

W celu wyłonienia osób, które gwarantować będą skuteczność prowadzonego wsparcia zostały przeprowadzone rozmowy indywidualne oraz spotkanie grupowe.

Do diagnozy psychologa wykorzystany został

- wywiad psychologiczny z elementami wywiadu sytuacyjnego,

- techniki symulacyjne,
- ocena umiejętności społecznych na podstawie obserwacji pracy w grupie.

Rozmowy indywidualne miały na celu sprawdzenie i ocenienie poziomu komunikatywności, otwartości, motywacji i empatii. Uczestnicy mieli szansę, między innymi podczas scenek sytuacyjnych, pokazać poziom swoich umiejętności społecznych niezbędnych do skutecznego działania pomocowego. Uczestnicy podejmowali również próby rozwiązania przykładowych sytuacji trudnych.

Przykładowe ćwiczenie sytuacyjne:

Jeden z uczestników szkolenia proszony jest na środek Sali. Drugi z uczestnik siada na krześle i wciela się w rolę osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim, która od lat nie jest aktywna społecznie ani zawodowo.

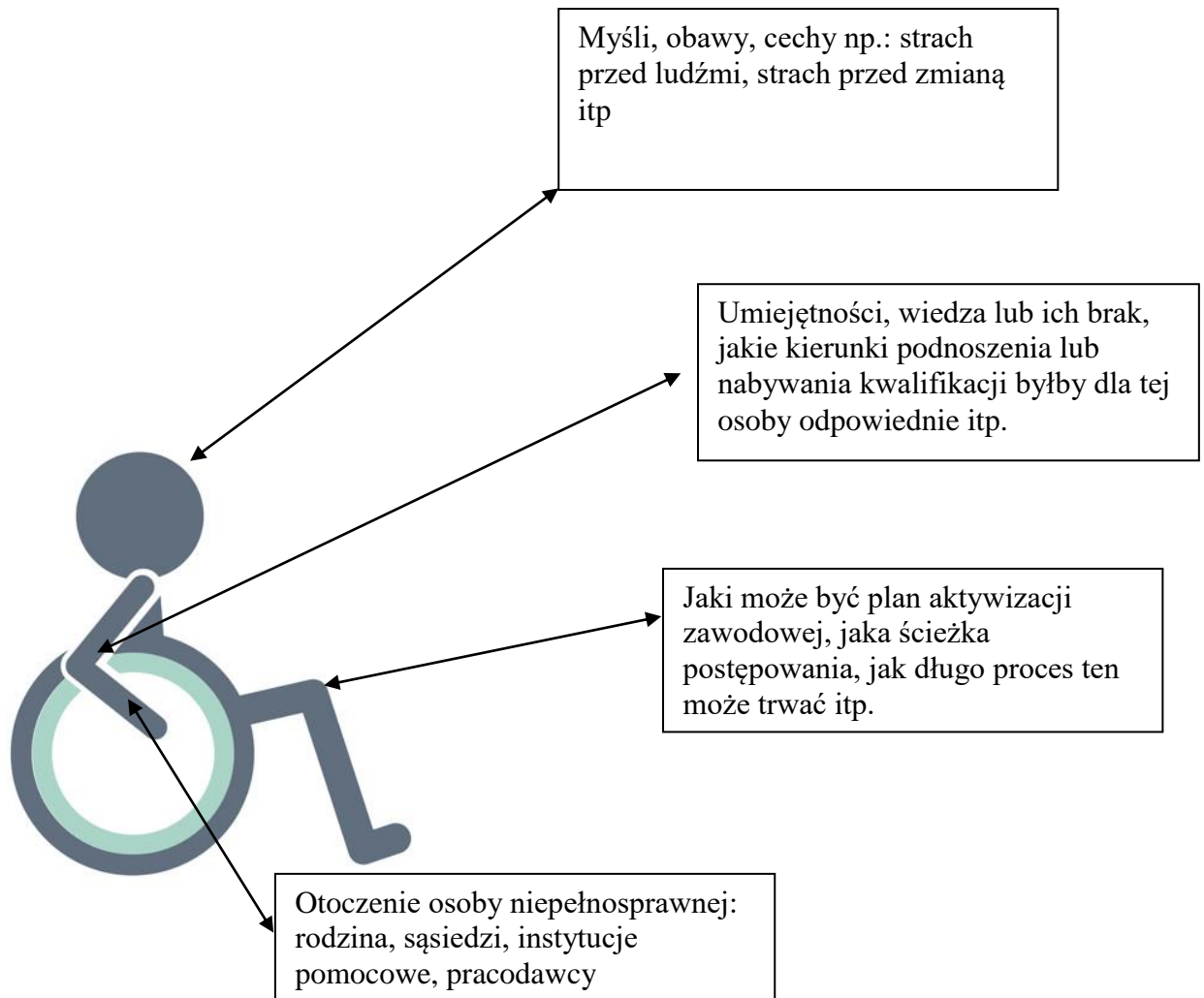
Uczestnik szkolenia musi podjąć działania w celu nawiązania znajomości z niepełnosprawnym. W tym celu opracowuje na kartce papieru plan rozmowy, następnie przystępuje do działania.

Czas trwania etapu przygotowania ćwiczenia – 10 min

Czas realizacji zadania – 15 minut

Podsumowanie o omówienie ćwiczenia – 15 minut.

Ćwiczenie to pokazywało z jakim „murem” streetworker może się spotkać próbując dotrzeć do osób niepełnosprawnych nieaktywnych społecznie i zawodowo. Omawiane są lęki tych osób, niechęć do nowych rzeczy, strach przed litością innych osób itp. Podczas omówienia ćwiczenia można wykorzystać narysowaną postać i przypisać jej cechy oraz zachowania, z którymi streetworker może się spotkać, i z którymi musi sobie poradzić

Aby lepiej przeprowadzić proces rekrutacji i selekcji oraz przygotowania kandydatów na streetworkerów można posłużyć się poniższym narzędziem – Profil kandydata idealnego.

Profil kandydata idealnego

Kompetencja/cecha		Waga od 1 do 5				
		1	2	3	4	5
Empatia	5					x
Komunikacja	4				x	
Otwartość	4				x	
Motywacja	4				x	
Umiejętność rozwiązywania konfliktów	4				x	
Cierpliwość	4				x	
Odporność na stres	4				x	
Konsekwentność	5					x
Wiedza z zakresu rynku pracy i sytuacji osób niepełnosprawnych	3			x		

Profil kandydata do ewentualnego przyjęcia (dopuszczalne odchylenia)

Kompetencja		Waga od 1 do 5				
		1	2	3	4	5
Empatia	5				x	x
Komunikacja	4			x	x	
Otwartość	4			x	x	
Motywacja	4			x	x	
Umiejętność rozwiązywania konfliktów	4			x	x	
Cierpliwość	4			x	x	
Odporność na stres	4			x	x	
Konsekwentność	5				x	x
Wiedza z zakresu rynku pracy i sytuacji osób niepełnosprawnych	3		x	x		

2. Przygotowanie do funkcji streetworkera - Szkolenie:

- a) 80 godzin podzielone na 10 bloków tematycznych.
- a. 2 bloki zagadnienia teoretyczne dot rynku pracy i technik aktywizacji zawodowej
np.:
 - b. 8 bloków poświęconych technikom pracy streetworkera tj:
 - i. budowania zaufania w środowisku,
 - ii. wspierania w podejmowaniu decyzji,
 - iii. przełamywaniu barier ON,
 - iv. współpracy ze środowiskiem ON w celu podjęcia aktywizacji zawodowej.

Zajęcia te prowadzone metodami warsztatowymi jak również zaplanowane zostały zajęcia praktyczne – tzw. zadania domowe tak aby jak najlepiej przygotować każdą osobę do tej funkcji.

- b) Opis zajęć praktycznych i ćwiczeń warsztatowych

Przykładowe ćwiczenie:

Jeden z uczestników wchodzi w rolę pracodawcy, który planuje zatrudnić osobę niepełnosprawną na stanowisku pracownika biurowego. Drugi uczestnik odgrywa rolę osoby niepełnosprawnej poszukującej zatrudnienia na tym stanowisku . Ćwiczenie polega na przeprowadzeniu rozmowy kwalifikacyjnej wg opracowanego scenariusza – pracodawca opracowuje zestaw 10 pytań, które chce zadać kandydatowi, a kandydat opracowuje swoje CV.

Następnie należy omówić ćwiczenie pod następującym kątem:

- Obaw i odczuć pracodawcy
- Oczekiwań pracodawcy

- Uregulowań prawnych związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych
- Obaw i odczuć osoby niepełnosprawnej
- Atutów, umiejętności osoby niepełnosprawnej

Czas trwania ćwiczenia 30-45 minut z przygotowaniem

Czas trwania omówienia ćwiczenia – 15-20 minut.

3. Praca w środowisku ON działania streetworkingowe

Etapy i metody pracy streetworkera:

- a. Identyfikacja i docieranie do środowisk osób niepełnosprawnych

Miejsca gdzie można spotkać osoby niepełnosprawne lub ich otoczenie:

- Urzędy pracy
- Ośrodki pomocy społecznej
- Przychodnie lekarskie
- Przychodnie rehabilitacyjne
- Kościoły
- Okolice sklepów osiedlowych

- b. zbudowaniu zaufania w środowisku aktywizowanym i nawiązywanie współpracy

- nawiązanie kontaktu z osobą niepełnosprawną
- kontynuacja spotkań do momentu wycucia, iż możliwe jest przedstawienie oferty wsparcia (ok. 2-3 spotkania indywidualne)

- nawiązanie kontaktu z otoczeniem osoby niepełnosprawnej
- przedstawienie możliwości współpracy oraz oferty
- zawarcie „kontraktu” z ON i otoczeniem. Może być wzorowany na kontrakcie socjalnym, jednakże aby nie kojarzył się z pomocą zinstytucjonalizowaną można wypracować jego zapisy wspólnie z otoczeniem.

c. określeniu barier ON jak również jego środowiska stojących na drodze aktywizacji zawodowej

- analiza barier związanych z możliwością aktywizacji zawodowej dokonana wspólnie z osobą aktywizowaną oraz jej najbliższym otoczeniem. Określenie możliwości niwelowania barier np., brak wykształcenia – uzupełnienie wykształcenia, brak kwalifikacji – uzupełnienie / zdobycie kwalifikacji, brak doświadczenia zawodowego – możliwość podjęcia stażu, praktyki lub wolontariatu w celu nabycia doświadczenia zawodowego i przełamania obaw.

Ćwiczenie mające na celu łagodzenie napięć lękowych poprzez polisensoryczne doświadczanie poszczególnych etapów aktywności - od wyjścia z domu poprzez nawiązanie kontaktów z ludźmi a następnie z pracodawcami:

Ćwiczenie polega na oswojeniu osoby aktywizowanej z poszczególnymi etapami zmian w jej życiu. Streetworker pracuje z osobą niepełnosprawną nad czynnością wyjścia na spacer z psem. W tym celu konieczne jest posiadanie rekwizytu w postaci pluszowego psa. Niepełnosprawny musi zaplanować wszystkie czynności jakie są związane z wyjściem na spacer z psem:

- przygotowanie psa do wyjścia
- dokonanie wyboru ubioru na spacer
- zaplanowanie ścieżki spaceru tak aby wynosił on min. 30 minut
- powrót z psem

Podobnych ćwiczeń na wizualizację poszczególnych etapów zmian w życiu można zrealizować kilka lub kilkanaście. Ich dobór oraz częstotliwość czy ilość jest uzależniona od stopnia wycofania i wykluczenia osoby aktywizowanej. W ćwiczeniach tych należy zwrócić uwagę na proste sytuacje i zadania, stopniowanie ich aż do momentu gotowości klienta do poszukiwania zatrudnienia. Zazwyczaj jest działanie trwające ok. 2 miesiące.

d. zbudowanie dobrych relacji z otoczeniem ON w celu wzmocnienia oddziaływania działań aktywizacyjnych

Kolejnym etapem lub też równoległym etapem pracy streetworkera jest współpraca z otoczeniem osoby aktywizowanej. Zastosowano tu następujące metody:

- rozmowy indywidualne i grupowe z rodziną osoby aktywizowanej – przedstawienie korzyści z aktywizacji, wyjaśnienie obaw przed aktywizacją, motywowanie do zmiany osoby aktywizowanej
- Rozmowy grupowe mające na celu uzyskanie wsparcia od pozostałych członków rodziny
- Angażowanie pozostałego otoczenia np. sąsiadów, znajomych, którzy mają realny wpływ na postępowanie osoby aktywizowanej, a które mogą wspomóc proces jej aktywizacji

Najlepiej jeżeli to działanie będzie realizowane równoległe z działaniami wobec osoby aktywizowanej.

e. Identyfikacji możliwych miejsc zatrudnienia ON w najbliższym otoczeniu

Po zapoznaniu się streetworkera z potrzebami, możliwościami i barierami osoby aktywizowanej należy przejść do etapu identyfikacji potencjalnych pracodawców. W tym celu streetworker:

- Analizuje lokalny rynek pracy ze szczególnym naciskiem na pracodawców znajdujących się w bliskiej odległości od osoby aktywizowanej. Oczywiście ich dobór musi być dopasowany do możliwości osoby aktywizowanej.

- Streetworker nawiązuje kontakty z pracodawcami, stara się ich przekonać o słuszności i korzyściach płynących z zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, wyjaśnić ewentualne nakłady i zasady prawne.

f. kojarzenie ON i pracodawców w celu podjęcia zatrudnienia

W przypadku gotowości osoby aktywizowanej do podjęcia zatrudnienia akwizytor stara się skojarzyć obi strony tj:

- prezentuje kandydata (osobę aktywizowaną) pracodawcom i zbiera deklaracje zatrudnienia
- prezentuje pracodawcę kandydatowi (osobie aktywizowanej)
- aranżuje spotkanie pracodawcy z osobą aktywizowaną. W przypadku takiej deklaracji może uczestniczyć rozmowie.

Zazwyczaj pierwsza rozmowa nie jest owocna. Czasami wymaganych jest więcej spotkań jeżeli jest taka wola z obu stron. Międzyczasie streetworker kontynuuje współpracę z otoczeniem osoby aktywizowanej. Stara się podtrzymywać motywację i wsparcie dla osoby aktywizowanej. Na bieżąco informuje ich o postępach osoby aktywizowanej.

4. Wsparcie mentorskie/ coaching/ superwizja w trakcie pracy streetworkerów

Jak każda osoba niosąca pomoc innym tak i streetworker powinien mieć zapewnione wsparcie specjalistów aby nie doprowadzić do wypalenia zawodowego. Praca streetworkera wiąże się z ryzykiem wielu niepowodzeń i tylko osoba potrafiąca poradzić sobie z taką sytuacją może ten zawód - funkcję wykonywać. W ramach innowacji zaplanowano wsparcie coacha i superwizję. Zadaniem obu form wsparcia była możliwość ocenienie swojej własnej pracy, pogodzenie się z porażkami, ale także udoskonalenie metod docierania i aktywizowania osób niepełnosprawnych. Każdy

streetworker miał możliwość samodzielnie zgłosić się do coacha w celu omówienia swojej pracy. Wsparcie to było uzależnione od potrzeby streetworkera. Zaplanowano na to 10 godzin i był to czas optymalny na realizację wsparcia.

Podsumowanie

W związku z tym, że streetworking jest znaną metodą pracy ulicznej obowiązują w tym zakresie wcześniej wypracowane i opisane zasady postępowania. Literatura i opracowania na ten temat opisują dokładnie zasady pracy streetworkera oraz efekty jakie powinien stosować.

Przeniesienie tej metody na grunt osób niepełnosprawnych okazało się trudniejsze niż zakładano, mimo iż Innowator posiada bogate doświadczenia w obszarze streetworkingu. W przeciwieństwie do osób bezdomnych, uzależnionych osoby niepełnosprawne są trudniej dostępne i zazwyczaj żyją w otoczeniu rodziny i /lub innych osób najbliższych. W przypadku osoby bezdomnej tylko od niej zależy, czy podda się procesowi włączenia społecznego. W przypadku osoby niepełnosprawnej wpływ na jej decyzje ma także najbliższe otoczenie. Dlatego w realizowanej przez nas innowacji praca prowadzona była wielotorowo – streetworker – osoba aktywizowana – otoczenie – pracodawcy. Tylko taki łańcuch powiązań mógł przynieść zakładany rezultat. Efektem innowacji było podjęcie przez 2 z 6 aktywizowanych osób decyzji o możliwości zatrudnienia. Innowacja testowana była przez 5 miesięcy i wskazała m.in., że czas poświęcony na proces aktywizacji jest za krótki. Z pewnością czas ten uzależniony jest od stopnia oddalenia osoby niepełnosprawnej, jednakże powinien on wynosić w naszej ocenie od 6-12 miesięcy.